

فهم معماری بومی، الگویی برای طراحی معماری غیر فعال

محمد معین مسرور^{1*}، حسین مردی حلاج، ندا نظریور

1- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دامغان، گروه معماری، دامغان، ایران،
mm.masrou@Gmail.com

چکیده

یکی از بزرگترین چالش‌های دنیا، محدودیت انرژی و گرمایش جهانی است. بخش عمده مصرف انرژی، بخش ساختمان است. جهان در حال مواجه شدن با دو چالش گرمایش جهانی و بحران رو به رشد مصرف سوخت است. پیش از ظهور عصر صنعتی و اختراع وسایل گرمایشی و سرمایشی، منحصراً از امکانات زیست اقلیمی برای دستیابی به شرایط نسبتاً مناسب در ساختمان‌ها استفاده می‌شد. در اقلیم‌های گرم، بیشتر ساختمان‌هایی که در قرن بیستم ساخته شده‌اند وابسته به وسایل مکانیکی تهویه هوا هستند. ساختمان‌های بومی در مقایسه با ساختمان‌های مدرن ساخته شده در قرن بیستم، طبق اصول منتج شده در طی چندین نسل، با آب و هوای محیط بیشتر سازگار بودند. امروزه برای طراحان، تکنولوژی ساختمان و طراحی اقلیمی، جز مقدمات اساسی طراحی معماری به شمار می‌آید. اصول معماری بومی و الگوهای بسیار غنی در معماری گذشتگان ما وجود دارد که هنوز این الگوها و مدل‌ها در معماری امروز ایران جایگاه مناسب خود را پیدا نکرده است. در صورتی که تاکید بر دانش سنتی و بومی، عامل مهمی در مستحکم کردن میراث فرهنگی مردم و تضمین کننده تداوم هویت فرهنگی یک جامعه است. روش این پژوهش مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای است و رویکردی توصیفی دارد. نتایج تحقیق حاکی از یادگیری مهارت‌های دانش‌های پایه معماری سنتی و معماری بومی، طراحی بر اساس زمینه‌ها و آماده سازی بستر معماری بومی است و نشان می‌دهد که ماهیت معماری بومی چگونه می‌تواند به عنوان ابزاری برای توسعه معماری پایدار بکار رود، و همچنین به‌کارگیری آموزش تاریخ معماری، روش‌های طراحی معمارهای بومی و سنتی می‌تواند حوزه طراحی معماری بومی را در جهت توسعه پایدار نظامند و سودمند کند.

واژه‌های کلیدی: معماری بومی، توسعه پایدار، معماری سنتی، آسایش حرارتی.

1- مقدمه

انرژی بخش حیاتی زندگی در دنیای مدرن است و مصرف انرژی به سرعت در حال افزایش است. تجزیه و تحلیل‌های انجام شده توسط اداره اطلاعات انرژی آمریکا برآورد می‌کند که در سال 2030، مصرف انرژی جهانی تا بیش از 70 درصد رشد خواهد داشت. جمعیت جهان که در طول 50 سال اخیر با سرعت بیشتری نسبت به قبل رشد داشته است. ساختمان یکی از مهم‌ترین مصرف کننده اصلی انرژی در جهان است (Foruzanmehr, 2008: 2).